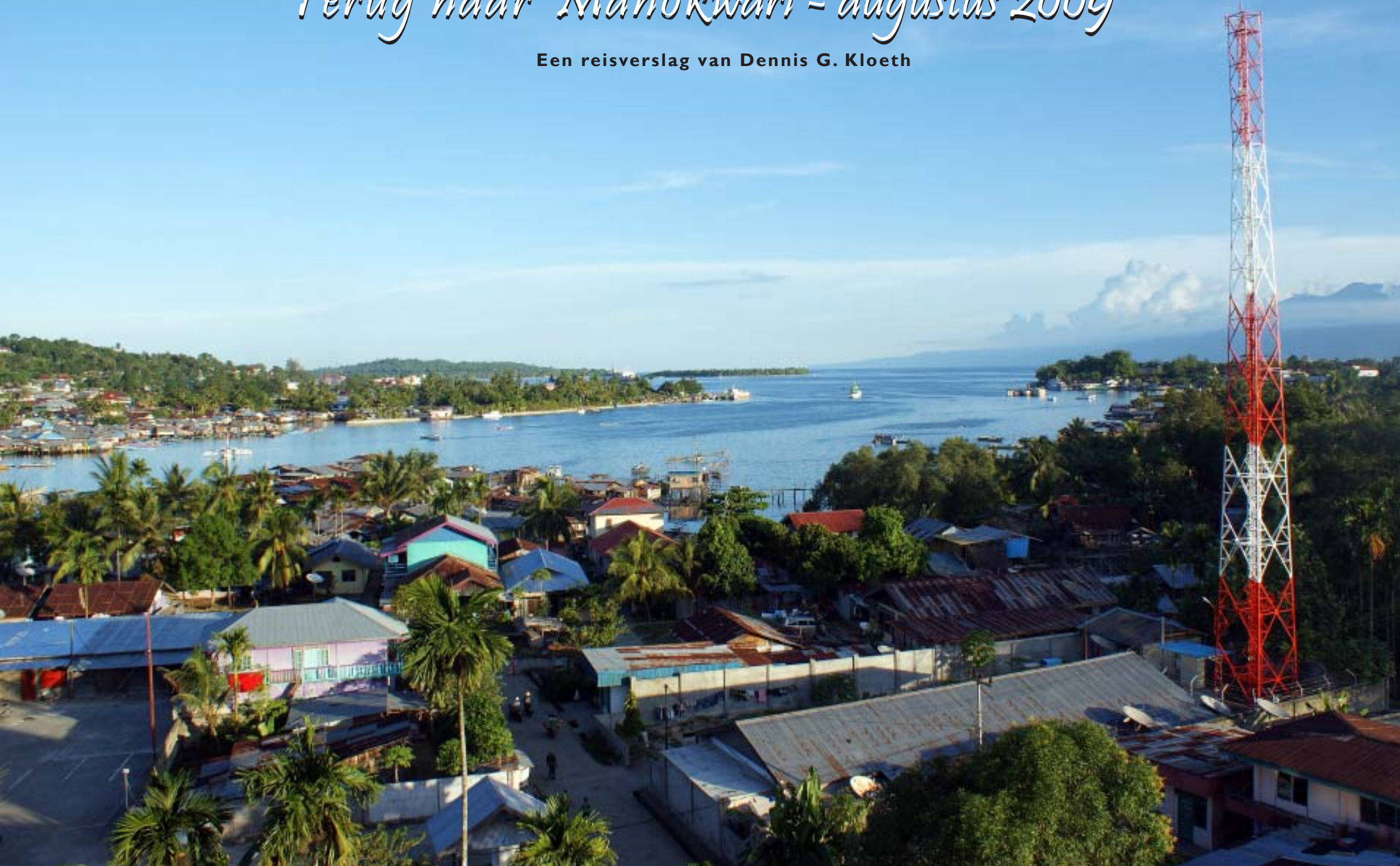

Terug naar Manokwari - augustus 2009

Een reisverslag van Dennis G. Kloeth

Terug naar Manokwari - augustus 2009

Als kind, in Manokwari, waren wij onafscheidelijk. Mijn broers Roy, Barry, Peter en ik en de Thielsch-jes, Grace Ruitenbach en Erny Wessels.

We woonden bij elkaar in de buurt en onze ouders waren met elkaar bevriend.

Jaren lang hadden we gesproken om samen terug naar Manokwari te gaan en jaren lang was er niets van gekomen, totdat we begin dit jaar besloten om het dit jaar dan toch maar niet meer uit te stellen.

Op zaterdag 22 augustus komt de groep in Jakarta aan; mijn broers Roy en Barry, en Peter met zijn twee zonen Bastiaan en Vincent, Grace Ruitenbach met haar twee dochters Christel en Kim, Stella Thielsch, neef Buddy Thielsch en zijn vrouw Ruby en last but not least, Erny Wessels. Hier zouden ze komen acclimatiseren en op 26 augustus zouden we dan doorvliegen naar de stad van onze jeugd.

Als je al geen voorstander van groepsreizen bent, dan zou deze groep je vast en zeker van mening doen veranderen. Het werd een onvergetelijke reis.

Aankomst in Jakarta - 22 augustus 2009

Aankomst in Jakarta stand v.l.n.r: Roy Kloeth, Grace Ruitenbach, Erny Wessels Christel Samson, Bastiaan Kloeth, Vincent Kloeth, afhaalster Elsie (Lim) Kloeth en Peter Kloeth. Zittend vooraan: Kim Samson en Stella Thielsch (weer met sigaret!).

Foto links boven: Aangekomen in het guesthouse effe uitpuffen van de lange reis.

Foto links beneden: Op zondag, 23 augustus, hadden we een gezamenlijk diner bij Saté Tomang, één van mijn favoriete eetplekken in Jakarta en daar herdachten we de geboortedag van onze moeder, (tante Maudje voor de anderen). Behoorlijk uniek wel, om al m'n broers bij me in Jakarta te hebben, nota bene de plek waar we alle vier geboren werden.

Foto rechts: Grace, Erny en Roy houden zich bezig met het alom bekende Indo Koninginnedag spelletje van Durian happen...! Wat een ongelooflijke stank zeg!

Golfen met mijn broers...

De laatste keer dat ik samen met mijn broers een rondje golf speelde was bijna 10 jaar geleden. Dat was dus wel heel lang geleden en zo besloten we op Maandag, 24 augustus, dat maar weer eens dunnetjes over doen.

Samen met mijn lieve vrouwtje Elsie en Peter's zonen Bastiaan en Vincent trokken we naar de Gading Raya Golf Club vlak bij ons huis in BSD City. Het werd een memorabele dag. De meisjes in blauw zijn trouwens onze caddies, een luxe die hoort bij golfen in Indonesië.

bij de kleine foto's:
ZOVADER ZO ZOON;
The Sultans of swing.
links zoon Vincent en rechts vadertje Peter.....

Ontmoeting met oude Manokwari vrienden...

Op dinsdag 25 augustus had ik bij ons thuis in Jakarta een reünie georganiseerd met oude klas- en schoolgenoten uit Manok die, niet zoals wij in de begin 60-er jaren naar Nederland vertrokken, maar in Manokwari achter bleven. Veel later zouden ze naar Jakarta verhuizen en de Indonesische nationaliteit aannemen.

Die oud-Manokwarianen zijn Jeanne Tiwo, Esther Gerung, Peter en Thelma Goh (Kamarea), Johannes Lokolo en Piet Warbung.

Het werd een geweldig weerzien met oude vrienden.

Linker foto: vlnr. Johannes Lokolo, Barry Kloeth, Grace Ruitenbach, Peter Goh (Kamarea), Esther Gerung, (lichtelijk verscholen) Erny Wessels, Jeanne Tiwo, Roy Kloeth, Thelma Kamarea, Piet Warbung, Bastiaan Kloeth (zoon van Peter) en vooraan Stella Thielsch (zonder sigaret), Dennis Kloeth en zittend Peter Kloeth.

Rechter foto; vlnr Jeanne Tiwo, Piet Warbung, Thelma Kamarea, Esther Gerung, Johannes Lokolo en Barry Kloeth tijdens het etentje als afsluiting van de reünie van oud-Manokwarianen.

En dan is het eindelijk zover....., we komen aan in Manok

Op de 26ste augustus om 10 uur 's avonds gingen we in Jakarta aan boord van de Boeing 737-200 van Batavia Air.
Via Makassar en Sorong zouden we naar Manokwari vliegen en daar de volgende dag om 8 uur 's morgens aankomen.

Roy, Peter en ik waren al eerder in Manok terug geweest en ondanks dat, was het ook deze keer toch weer een fantastische ervaring om terug te zijn
in het stadje dat ons voor de rest van ons leven richting zou geven.

Voor de rest van de groep werd het een *veel te lang uitgesteld weerzien* met "een oude liefde" die een ieder in de groep beleefde en verwerkte op zijn of
haar eigen wijze. Het werd een weerzien met een plek op deze aarde, die tot op de dag van vandaag een ongekend grote rol blijft spelen
in het leven van een ieder die er ooit woonde.

Een soort van "stille kracht", zou je haast kunnen zeggen.

Foto links boven: Na bijna 50 jaar een warm welkom op Rendani waar tranen schuil gaan achter grote zonnebrillen.
Foto links beneden: Het wachten is op de koffers en op de auto's die ons naar ons hotel zullen brengen.
Foto rechts: Grace vindt troost bij dochter Kim, en Stella bij Meneer Marlboro...

Even terug op Klim en Daal...

Dag 1 is een dag van rust om te bekomen van een vermoeiende reis. Op zijn of haar eigen wijze, verwerkt een ieder het feit dat men na bijna een halve eeuw terug is op de plek waar het voor hen allemaal om begonnen was.

Dag 2. Het Manokwari van vandaag lijkt veel te zijn veranderd, maar eigenlijk toch ook weer niet.

Iedere oud-Manokwariaan zou er blindelings zijn of haar weg kunnen vinden en zelfs de geuren en kleuren van het stadje zijn nog dezelfde als die van “toen vroeger”.

Via de voormalige Verlengde Panorama Boulevard lopen we naar de Klim en Daal school.

Via de oude Fanindi weg gaan we langs de voormalige Toko Tjikia, schoenmakerij van Zanten, Toko Sorong en Ungerman naar de haven en de tennisbaan en het oude en vervallen Arfak hotel. Het is het ultieme feest van de herkenning. Nostalgie, geardeerd met “een lach en een traan”.

Grote foto's: Oranje boven op de voormalige Klim en Daal school. Na bijna 50 jaar weer even terug en in de schoolbanken waarop ik menig keer m'n handen moest leggen in afwachting van een flinke klap met de liniaal van juffrouw van Schieven.

Kleine foto: Grace's dochter en kleuterleidster Kim, leert de kindertjes van de school waar haar moeder ruim 50 jaar geleden op school zat, een Nederlands liedje

Manokwari's ongekend mooie natuur...

Dag 3. Lieflijk als het daar zo ligt aan de voet van het Arfak gebergte, zou Manokwari wel eens het allermooiste stadje in het voormalige Nieuw Guineea kunnen zijn. Op de derde dag ga ik, gewapend met mijn camera's, op de motor er op uit om de mooiste plaatjes in en rond Manok te schieten. Ondanks de huidige vervuiling is haar ongekend mooie natuur God's ultieme gift aan een ieder die er woont en er van genieten wil. Van Pasir Putih tot Bakaro en van Mansinam tot Pulau Lemon en de Borasi. Van Sanggeng tot Kampong Ambon en van Sowi tot Amban en Manggoapi. Het is gelijk een schilderij van Van Gogh, rauw en in heldere kleuren geel en blauw en ontelbare tinten groen.

Manokwari's ongekend mooie natuur...

Weelderig groene bossen, huizen op palen die gelegen zijn onder wuivende palmbomen en aan witte stranden die perpetueel gekust worden door een deinende branding van helder blauw water. Heeft U soms nog andere wensen, mevrouw? Niet toch?

Als je er de tijd voor neemt en er op uit trekt, is Manokwari's omgeving de ultieme verwezenlijking van een tropische vakantie zoals je die alleen in reisfolders aantreft.

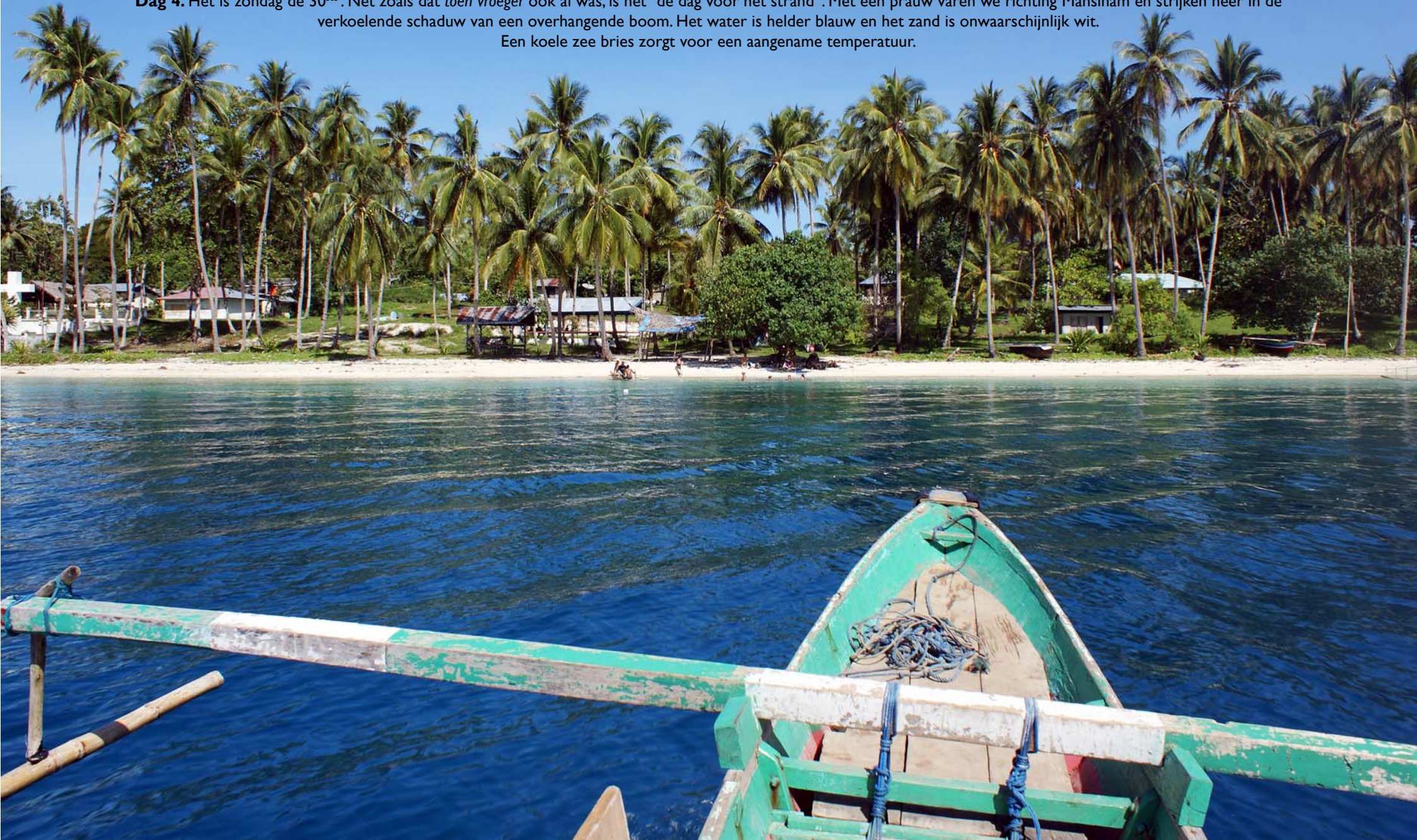

Pasir Putih...

Overhangende bomen die verkoeling brengen, het witte zand, oude auto binnen banden die ons drijvend en boven water hielden en het oude motor blok...., alhoewel sterk vervuild, op Pasir Putih is alles er nog steeds hetzelfde zoals we het van vroeger kenden.

Een dagje Mansinam...

Dag 4. Het is zondag de 30ste. Net zoals dat toen vroeger ook al was, is het “de dag voor het strand”. Met een prauw varen we richting Mansinam en strijken neer in de verkoelende schaduw van een overhangende boom. Het water is helder blauw en het zand is onwaarschijnlijk wit. Een koele zee bries zorgt voor een aangename temperatuur.

Een dagje Mansinam...

Urenlang lagen we daar in het glasheldere water of zaten we op het witte strand van een eiland dat zo uit de Bounty tv commercial gestapt zou kunnen zijn.

De door ons meegenomen nasi rames roept herinneringen op aan het verre verleden en de zondagen die we al picknickt doorbrachten op Pasir Putih. Mijn broer Peter is, zoals hij dat vroeger als kind ook al deed, aan het vissen en probeert zijn zoon Bastiaan in te wijden in de kunst van het vissen zonder hengel.

Zijn we in die begin 60-ger jaren eigenlijk ooit wel echt uit Manokwari vertrokken, vroeg ik me in gedachten af. Het leek er sterk op van niet!

Ook Mansinam's natuur is adembenemend mooi...

Even als op het vaste land, is de natuur op Mansinam van ongekeende schoonheid en een wandeling rond het eiland laat prachtige plekjes zien. Wat ik als kind al wist, heb ik nu, na bijna 50 jaar, weer herontdekt en deze keer heb ik de natuurlijke schoonheid van het eiland met hele andere ogen bekeken. Het is een waar paradijs voor iedere fotograaf.

Ook Mansinam's natuur is adembenemend mooi...

Van heerlijke rust onder prachtig groene en verkoelende loofbomen, tot Kadals (prachtige hagedissen) en op het strand getrokken prauwen die onder schaduwrijke bomen beschutting vinden tegen de brandende zon, Mansinam zou zonder moeite kunnen uitgroeien tot een idyllisch en tropisch vakantie eiland van grote allure. Back to nature....., en weg van de rat-race en de wereld drukte. Heeft U nog andere wensen, mevrouwetje? Niet toch!

Op zoek naar waar eens "ons huis" stond...

Dag 5. We nemen een duik in het verleden. We gaan op zoek naar waar ooit eens "ons huis" stond.

Van mijn Vader's huis op Manggoapi staat alleen nog het geraamte overeind, terwijl het oude vertrouwde pand van Maud's Modes jaren geleden al met de grond gelijk gemaakt werd. Nu staat er het wanstaltig pand van de nationale verkiezingraad KPU.

Voor ons vier broers is er dus geen tastbare herinnering meer over. Geen oude woonkamer, geen slaapkamer, en ook geen keuken waar onze voetsporen nog liggen.

Zelfs de kleine gezellige oude kerk tegenover ons voormalige huis is inmiddels vervangen door een Kathedraal-achtig pand dat wel drie keer zo groot is.

Ook in Manokwari blijkt onze Lieve Heer vele fans te hebben die allen, op zondagmorgen, graag even bij Hem op bezoek gaan.

Dat kleine oude God's-huis van toen kon ze allemaal niet meer bergen.

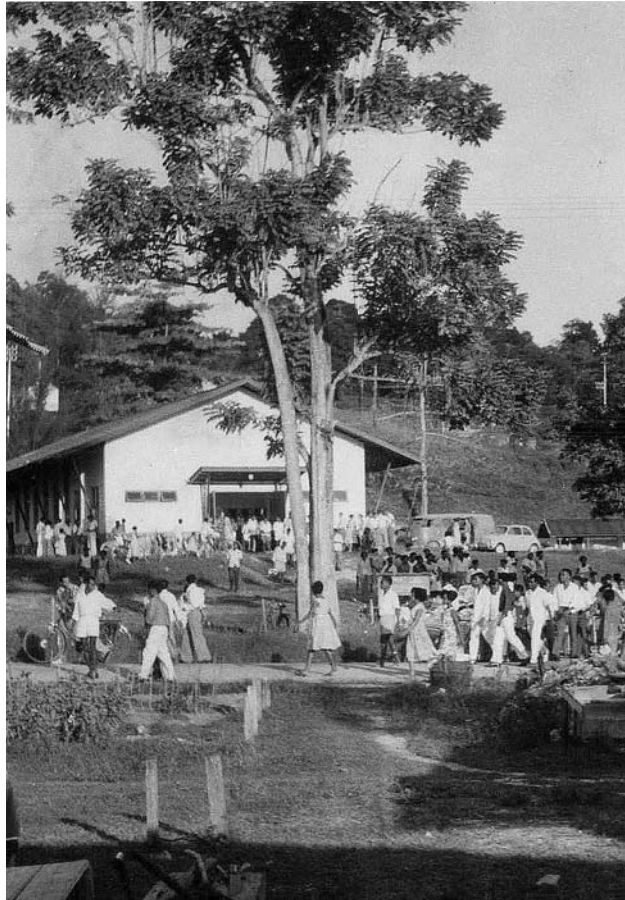

Foto links; Dit is alles dat over is van Pa Kloeth's huis op Manggoapi. Foto midden en rechts: De oude kerk op een foto uit 1958 en de nieuwe kerk anno 2009.

Op zoek naar "ons huis"...

Voor Grace, Stella, en Erny is dat weerzien met "het oude huis" wel even wat anders. Hun voormalige ouderlijke stonde heeft de tand des tijds met vlag en wimpel doorstaan. Alles is er nog precies zoals het vroeger was.

Zelfs de woonkamer, de slaapkamers, de keuken en het toilet., het is alsof ze nimmer waren weggegaan!

"Daar stond de koelkast en het dressoir met plastic rozen, en daar stond mijn bed en mijn kast."

Dat alles, maakt het weerzien voor "onze meisjes" beklemmend emotioneel.

En dan, daar, aan de rand van het oude voetbalveld, herkennen Stella en Buddy het huis van Oma en Opa Thielsch.

Zorgeloos speelden ze daar tot dat het tijd was om naar bed te gaan.

"Weet je nog wel", roept Stella, "voor de verkoop, maakte Oma met Kerst altijd van die heerlijke spekkook!"

Nou en of we dat nog wisten?

Foto links: Het oude huis van Grace aan de voormalige Bronneweg. Foto midden: Het huis waar Stella ooit woonde aan de voormalige van Hasselt weg. De huidige eigenaar, Simon Sroyer, heeft nog onder mevrouw Willems in de keuken van het Arfak hotel gewerkt en hij herinnert zich de Nederlandse tijd nog als de dag van gisteren. Hij spreekt zelfs de taal nog een beetje! Foto rechts: Erny in de woonkamer van haar oude huis op de hoek van de van Oosterzee Straat en de Johan Ariksweg. "Daar stond de piano", wijst ze.

Afsluiting van een onvoltooide droom...

Dag 6. Dit is onze laatste volle dag in Manok en de dag van de overpeinzing!

Een dag waarop een ieder voor zich, zijn of haar periode uit het verleden afsluit. Het is ook de dag dat een ieder vrede schijnt te hebben met het eens zo turbulente politieke verleden en waarvan een ieder die ooit in Nieuw Guinea woonde, ongewild het slachtoffer werd.

Na een afwezigheid van bijna een halve eeuw werd het een weerzien om niet te vergeten en weten we nu hoe Manok anno 2009 er uitziet.

Opgewonden en emotioneel hebben we alle plekjes die ons eens zo lief waren weer even in onze herinnering opgehaald.

Het is goed zo, en wellicht is dit voor velen uit onze groep de ultieme reis geweest ter afsluiting van een onvoltooide droom die maar voort bleef duren en die sinds ons gedwongen vertrek uit Manok maar niet aan een happy ending scheen toe te komen.

Mooie mensen en Kinderen van een mindere God..

En toch is onze laatste dag in Manok ook de dag van overpeinzing over hoe het dit prachtige Papua volk in de toekomst zal vergaan. Het zijn waarachtig "mooie mensen" die behept zijn met een natuurlijke vriendelijkheid die gevangen is in een prachtige en gulle lach en die gekleurd is door rode pinang.

Het zijn de kindertjes die je hart doet smelten en die je voor eeuwig in je armen zou willen sluiten.

Helaas blijven het kinderen van een mindere God lijkt het wel, waarvoor de toekomst zo onzeker is als het weer van morgen.

Zullen ze ooit het zo lang geleden beloofde zelfbestuur krijgen die de "wereld politiek" ze al bijna een halve eeuw schuldig is, of zullen ze, als volk, voor de wereld verder geen waarde hebben en daardoor onbaatzuchtig worden vergeten of uitgebuit?

Niemand zal het weten, en dat maakt mij op deze dag voor ons vertrek toch uiterst triest en bezorgd.

